

Az R2. 6. mellékletének módosítása

1. Az R2. 6. melléklet 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. Általános szakmai ismeretek és az engedéllyel kapcsolatos követelmények

1.1. Az általános képzés az országos vasúti pályahálózaton vonatokat közlekedtető vasúti járművezető (a továbbiakban: mozdonyvezető) mozdonyvezetői szakma gyakorlása szempontjából releváns összes aspektust tekintve általános jellegű kompetenciákat hivatott biztosítani. Ennek szellemében az általános képzés azokra az alapismeretekre és alapelvekre koncentrál, amelyek a járművek és az adott pályahálózatra jellemző állomás- és vonalismeret (továbbiakban: pályahálózat) típusától és jellegétől függetlenül alkalmazhatók. Nem követelmény, hogy gyakorlati feladatmegoldást is magában foglaljon.

1.2. A járművek konkrét típusaival, illetve adott pályahálózat biztonsági és üzemeltetési szabályaival és technikáival kapcsolatos ismeretek nem képezik az általános kompetencia részét. Az adott járműtípusokkal vagy pályahálózatokkal kapcsolatos kompetenciákat biztosító képzés a vasúti járművezetői tanúsítványt érinti.

Az általános képzés az alábbi 1.3-1.9. pontban felsorolt területekre terjed ki. A felsorolás rendje nem jelent fontossági sorrendet.

A felsorolásban a kognitív folyamatokra utaló főnevek azokat a kompetenciákat jelzik, amelyeket a résztvevőknek a képzés eredményeképpen el kell sajátítaniuk. Jelentésüket az alábbi táblázat ismerteti:

A kompetencia jellege	Meghatározás
tárgyi tudás, ismeret	az összefüggések megértéséhez szükséges ismeretek (adatok, tények) megszerzése
megértés, tájékozottság, azonosítás, a meghatározás képessége	helyzetek felismerésének és előhívásának képessége, feladat- és problémamegoldás meghatározott keretrendszeren belül

1.3. A mozdonyvezetői munka, a munkakörnyezet, a mozdonyvezető szerepe és felelőssége a vasút-üzemeltetésben, a mozdonyvezetői feladatok ellátásának szakmai és személyi kívánalmai

- a) a vasút-üzemeltetésre és a biztonságra vonatkozó szabályok és szabályozás (a mozdonyvezetők minősítésére, a veszélyes árukra, a környezetvédelemre, tűzvédelemre stb. vonatkozó követelmények és eljárások) általános irányvonalainak ismerete;
- b) tájékozottság a sajátos követelményekkel, valamint a szakmai és személyi kívánalmakkal kapcsolatban (jellemzően önálló munkavégzés, 24 órás cikluson belül váltott műszak, személyi védelem és biztonság, dokumentumok elolvasása és tartalmuk frissítése stb.);
- c) tájékozottság a biztonság szempontjából kritikus feladatokkal összeegyeztethető

magatartásmintákkal kapcsolatban (gyógyszerek, alkohol, drogok és egyéb pszichoaktív anyagok fogyasztásának következményei, betegség, stressz, fáradtság stb. hatása);

- d) a referencia- és üzemeltetési dokumentumok (szabálykönyv, útvonalkönyv, mozdonyvezetői kézikönyv stb.) azonosítása;
- e) a vasút-üzemeltetésben részt vevők felelősségi köreinek és funkcióinak azonosítása;
- f) a feladatvégzéskor és a munkamódszerek megválasztásakor tanúsított precizitás fontosságának megértése;
- g) tájékozottság a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatban (a vasútvonalakon és azok közelében tanúsítandó magatartásra vonatkozó szabályzat, a vontatóegységre való fel- és leszállás biztonságát garantáló magatartásra vonatkozó szabályzat, ergonómia, a személyzetre vonatkozó biztonsági szabályok, egyéni védőfelszerelések stb.);
- h) viselkedés-lélektani készségek és elvek ismerete (stressz-kezelés, helytállás szélsőséges helyzetekben stb.);
- i) a környezetvédelem elveinek ismerete (a fenntarthatóságot szolgáló vezetési szokások stb.).

1.4. Vasúti technológiák, köztük az üzemeltetési szabályok alapjául szolgáló biztonsági elvek

- a) a vasút-üzemeltetés biztonságával kapcsolatos elvek, jogszabályok és rendelkezések ismerete;
- b) a résztvevők felelősségi köreinek és funkcióinak azonosítása.

1.5 A vasúti pályahálózat alapelvei

- a) rendszerszintű és strukturális elvek és paraméterek ismerete;
- b) a pálya, az állomás és a rendező pályaudvar általános jellemzőinek ismerete;
- c) a vasúti szerkezeti létesítmények (hidak, alagutak, váltók stb.) ismerete;
- d) az üzemeltetési módok (egyvágányú pálya, kétvágányú pálya stb.) ismerete;
- e) az ellenőrző-irányító és jelzőrendszerek ismerete;
- f) a biztonsági berendezések (hőnfutásjelzők, alagúti füstérzékelők stb.) ismerete;
- g) a vontatási tápellátás (felsővezeték, áramvezető sín stb.) ismerete.

1.6. Az üzemeltetési kommunikáció alapelvei

- a) a kommunikáció jelentőségének, a kommunikációs eszközöknek és eljárásoknak az ismerete;
- b) a mozdonyvezetői feladatkör ellátásához szükséges kapcsolattartásban részt vevő személyeknek, azok szerep- és felelősségi köreinek az azonosítása (pályahálózat-működtetők személyzete, az egyéb vasúti személyzet munkaköri feladatai stb.);
- c) azon helyzetek/indítók azonosítása, amelyek kommunikáció kezdeményezését teszik szükségessé;
- d) tájékozottság a kommunikáció különböző módozataival kapcsolatban.

- 1.7. A vonatok és összeállításuk, valamint a vontatójárművek, a teherkocsik, a személyszállító kocsik és egyéb járművek műszaki előírásai
- a) a vontatás általános típusainak (villamos-, dízel-, gőzhajtású stb.) ismerete;
 - b) a járműelrendezés (forgóvázak, járműtestek, vezetőfülke, védelmi rendszerek stb.) ismertetésének képessége;
 - c) a minősítő rendszerek és tartalmuk ismerete;
 - d) a vonatok összeállításáról szóló dokumentáció ismerete;
 - e) a fékrendszer-működés és a fékhatásosságra vonatkozó számítások értelmezésének képessége;
 - f) a vonatsebesség meghatározásának képessége;
 - g) a legnagyobb terhelés és a kapcsolókészülékre ható erők meghatározásának képessége;
 - h) a vonatvezérlési rendszer céljának és működésének ismerete.
- 1.8. A vasút-üzemeltetéssel járó általános kockázatok
- a) a forgalombiztonságot szabályozó alapelvek megértése;
 - b) a vasút üzemeltetésével kapcsolatos kockázatoknak, valamint az ezen kockázatok csökkentésére szolgáló különböző eszközöknek az ismerete;
 - c) a biztonságot érintő események ismerete és tájékozottság az ilyen események bekövetkezésekor elvárt magatartással/reakcióval kapcsolatban;
 - d) a személyi sérüléssel járó balesetekre vonatkozó eljárások (például evakuálási, kiürítési) ismerete.
- 1.9. Fizikai alaptörvények
- a) tájékozottság a kerekeknél fellépő erőkkel kapcsolatban;
 - b) a gyorsítást és a féktelejesítményt befolyásoló tényezők (időjárási viszonyok, fékberendezések, csökkent tapadás, homokszórás stb.) meghatározásának képessége;
 - c) a villamosság alapelveinek (áramkörök, feszültségmérés stb.) megértése.”

2. Az R2. 6. melléklet 2.2.7. pontja utáni szöveg (a 6. melléklet 2. pontjának utolsó mondata) helyébe a következő rendelkezés lép:

„A képzési programok az előzőeken túl tartalmazhatják az a transzeurópai vasúti rendszerre vonatkozó átjárhatóságot biztosító műszaki előírásokról szóló miniszteri rendeletben meghatározott, az Európai Unió vasúti rendszerének forgalmi szolgálat és forgalomirányítás alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról és a 2007/756/EK határozat módosításáról szóló, 2012. november 14-i 2012/757/EU bizottsági határozat szerinti képzési célokat, illetve követelményeket is, továbbá az Ügynökség által javasolt kritériumokat.”

3. Az R2. 6. melléklet a következő 3. ponttal egészül ki:

„3. Szóbeli kommunikációs képesség osztályozása, nyelvvizsgák

3.1. Azon mozdonyvezetőknek, akiknek fontos biztonsági kérdésekről kell a pályahálózat-működtetővel kommunikálniuk, nyelvismerettel kell rendelkezniük az adott pályahálózat-működtető által megjelölt nyelven. E nyelvismeretnek olyan szintűnek kell lennie, amely képessé teszi őket az aktív és hatékony kommunikációra – a pályahálózattal és forgalmi

helyzettel kapcsolatos tájékoztatásra és utasítások megértésére – rutinhelyzetekben, nehéz körülmények között és vészhelyzetben egyaránt.

3.2. A mozdonyvezetőknek képesnek kell lenniük a forgalomirányítási és forgalmi szolgálati Átjárhatósági Műszaki Előírásban foglalt üzenetek és kommunikációs módszer használatára. A mozdonyvezetőkkel szemben elvárás, hogy az Európa Tanács által létrehozott közös európai nyelvi referenciakeret (CEFR) (1) B1 szintjének megfelelően értsék a beszélt nyelvet és az írott szöveget, emellett szóban és írásban is ezzel megegyező szinten tudjanak kommunikálni.”